

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO NR. VIII-1029
23, 26, 27, 29, 35, 70, 79², 112, 113, 114, 115, 117 IR 156 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2026 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. ~~Šio įstatymo~~ Įstatymų nustatytais atvejais skundas (prašymas, pareiškimas) pirmiausia turi būti paduodamas administracinių ginčų komisijai ar kitai išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai.“

2 straipsnis 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Prieš kreipiantis į administracinę teisimą, viešojo administravimo subjektų priimti ~~individualūs teisės aktai~~ **administraciniai sprendimai** arba veiksmai (neveikimas) ar vilkinimas atlikti veiksmus gali būti, o įstatymų nustatytais atvejais – turi būti ginčijami kreipiantis į išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka instituciją.“

3 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Mokesčių administravimo subjektų **priimti administraciniai** sprendimai ar veiksmai (neveikimas) mokesčių, kitų privalomų mokėjimų klausimais, išskyrus mokestinius ginčus, skundžiami šio įstatymo nustatyta tvarka. Būtiną išankstinį mokestinių ginčų nagrinėjimą ne teismo tvarka nustato mokesčių įstatymai.“

4 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Jeigu specialus įstatymas nenustato kitaip, skundas (prašymas, pareiškimas) administraciniam teismui paduodamas per ~~vieną du mėnesį mėnesius~~ nuo skundžiamo teisės akto paskelbimo arba ~~individualaus teisės akto~~ **administracinio sprendimo** ar pranešimo apie veiksmą (atsisakymą atlikti veiksmus) įteikimo suinteresuotai šaliai dienos.“

5 straipsnis. 35 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 35 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„35 straipsnis. Žyminio mokesčio dydis

1. Administracinėse bylose už kiekvieną skundą (prašymą, pareiškimą), nepaisant to, kiek jame keliama reikalavimų, mokamas 30 eurų žyminis mokestis, išskyrus išimtis, nurodytas šio įstatymo 36 ir 37 straipsniuose.

2. Už apeliacinį skundą dėl teismo sprendimo mokamas 15 30 eurų žyminis mokestis.

3. ~~Šiame straipsnyje nurodytus skundus (prašymus, pareiškimus) ir jų priedus paduodant teismui tik elektroninių ryšių priemonėmis, taip pat išreiškus pageidavimą procesinius dokumentus gauti tik šiomis priemonėmis, mokama 75 procentai už atitinkamą skundą (prašymą, pareiškimą) mokėtinos žyminio mokesčio sumos. Jeigu pareiškėjas bylos nagrinėjimo metu atsisako procesinius dokumentus gauti tik elektroninių ryšių priemonėmis, pareiškėjas primoka trūkstamą žyminio mokesčio dalį.~~“

6 straipsnis. 70 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 70 straipsnio 3 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) ginčijamo ~~individualaus teisės akto~~ **administracinio sprendimo**, taip pat ir suteikiančio kitam asmeniui (ne pareiškėjui) subjektines teises, galiojimo laikinas sustabdymas;“.

7 straipsnis. 79² straipsnio pakeitimas

Pakeisti 79² straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Mediatorius turi nusišalinti nuo ginčo sprendimo teisminės mediacijos būdu šio įstatymo 44 straipsnio 2 dalies 1, 2, 3 ir 4 punktuose nurodytais pagrindais. Be to, mediatorius turi nusišalinti, jeigu:

1) jis pats arba institucija ar įstaiga, su kuria jis susijęs tarnybos (darbo) santykiais, dalyvavo priimant šioje byloje skundžiamą ~~individualų~~ administracinį ~~aktą~~ **sprendimą** arba šioje byloje skundžiami jo, institucijos ar įstaigos, su kuria jis susijęs tarnybos (darbo) santykiais, veiksmai (neveikimas) ar vilkinimas atlikti veiksmus;

2) jis pats arba institucija ar įstaiga, su kuria jis susijęs tarnybos (darbo) santykiais, nagrinėjo šią bylą ne teismo tvarka ar vykdė administracinę procedūrą dėl šioje byloje skundžiamo ~~individualaus administracinio akto~~ **sprendimo**, veiksmų (neveikimo) ar vilkinimo atlikti veiksmus.“

8 straipsnis. 112 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 112 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Kreiptis į administracinį teismą prašydami ištirti, ar norminis administracinis aktas (ar jo dalis) atitinka **Konstituciją**, įstatymą ar Vyriausybės norminį teisės aktą, turi teisę Seimo nariai, Seimo kontrolieriai, žvalgybos kontrolieriai, vaiko teisių apsaugos kontrolierius, lygių galimybių kontrolierius, valstybės kontrolierius, bendrosios kompetencijos ir specializuoti teismai, prokurorai ir profesinės savivaldos asociacijos, įsteigtos pagal įstatymą vykdyti viešąsias funkcijas. Šie subjektai taip pat turi teisę kreiptis į administracinį teismą prašydami ištirti konkrečios bendrijos, politinės partijos, politinės organizacijos ar asociacijos priimto bendro pobūdžio teisės akto teisėtumą. Kreiptis į administracinį teismą prašydama ištirti, ar su aplinka susijęs norminis administracinis aktas (ar jo dalis) atitinka **Konstituciją**, įstatymą ar Vyriausybės norminį teisės aktą, taip pat turi teisę suinteresuota visuomenė, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme. Šioje dalyje nurodyti subjektai, išskyrus bendrosios kompetencijos ir specializuotus teismus, kreipiasi į administracinį teismą su pareiškimu. Bendrosios kompetencijos ir specializuoti teismai prašymą ištirti norminio administracinio akto teisėtumą išdėsto nutartyje.“

2. Pakeisti 112 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kad būtų ištirta, ar savivaldybių administravimo subjekto priimtas norminis administracinis aktas (ar jo dalis) atitinka **Konstituciją**, įstatymą ar Vyriausybės norminį teisės aktą, su pareiškimu į administracinį teismą turi teisę kreiptis ir savivaldybių veiklos priežiūrą vykdančios Vyriausybės atstovai.“

9 straipsnis. 113 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 113 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Prašyti administracinio teismo pradėti tyrimą, ar norminis administracinis aktas (ar jo dalis) atitinka **Konstituciją**, įstatymą ar Vyriausybės norminį teisės aktą, turi teisę šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje nurodyti subjektai, kai tame teisme yra nagrinėjama konkreti byla dėl jų teisių pažeidimo.“

10 straipsnis. 114 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 114 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„114 straipsnis. Bendrosios kompetencijos ar specializuoto teismo, **išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijos** kreipimasis į administracinį teismą

1. Bendrosios kompetencijos ar specializuotas teismas, **Lietuvos administracinių ginčų komisija ar jos teritorinis padalinys, Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės** turi teisę sustabdyti bylos nagrinėjimą ir **atitinkamai** nutartimi **ar sprendimu** kreiptis į administracinį teismą ~~prašydamas~~ **prašydami** patikrinti, ar konkretus norminis administracinis aktas (ar jo dalis), kuris turėtų būti taikomas nagrinėjamoje byloje, atitinka **Konstituciją**, įstatymą ar Vyriausybės norminį teisės aktą.

2. ~~Gavęs~~ **Gavę** įsiteisėjusį administracinio teismo sprendimą dėl norminio administracinio akto, bendrosios kompetencijos ar specializuotas teismas, **Lietuvos administracinių ginčų komisija ar jos teritorinis padalinys, Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės** atnaujiną sustabdytos individualiosios bylos nagrinėjimą.“

11 straipsnis. 115 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 115 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„115 straipsnis. Bendrosios kompetencijos ar specializuoto teismo, **išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijos** nutarties **ar sprendimo** turinys“.

2. Papildyti 115 straipsnį 3 dalimi:

„3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyti reikalavimai *mutatis mutandis* taikomi ir Lietuvos administracinių ginčų komisijos ar jos teritorinio padalinio, Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo, priimamo šio įstatymo 114 straipsnyje nurodytais atvejais, turiniui ir priedams.“

12 straipsnis. 117 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 117 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„117 straipsnis. Teismo sprendimas dėl pareiškimo (prašymo) ištirti norminio administracinio akto teisėtumą

1. Išnagrinėjęs bylą dėl pareiškimo (prašymo) ištirti norminio administracinio akto teisėtumą, administracinis teismas priima vieną iš šių sprendimų:

1) skundžiamą norminį administracinį aktą (ar jo dalį) pripažinti teisėtu;

2) skundžiamą norminį administracinį aktą (ar jo dalį) pripažinti prieštaraujančiu **Konstitucijai**, įstatymui ar Vyriausybės norminiam teisės aktui.

2. Administracinis teismas, išnagrinėjęs bylą dėl norminio administracinio akto teisėtumo, grąžina atitinkamam teismui, **Lietuvos administracinių ginčų komisijai ar jos teritoriniam padaliniiui, Mokestinių ginčų komisijai prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės** atsiųstą bylą, kurios nagrinėjimas sustabdytas, ir išsiunčia priimto sprendimo patvirtintą kopiją (nuorašą).“

13 straipsnis. 156 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 156 straipsnio 2 dalies 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

„11) panaikinamas kaip neteisėtas ~~individualus teisės aktas~~ **administracinis sprendimas**, kuriuo remdamasis teismas išsprendė bylą;“.

14 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2027 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2027 m. gruodžio 31 d. pateikia Lietuvos Respublikos Seimui atskirų sričių visuomeninius santykius reguliuojančių įstatymų pakeitimo įstatymų projektus, skirtus įstatymų suderinamumui su šio įstatymo 4 straipsniu pakeista Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 29 straipsnio nuostata užtikrinti.

3. Iki 2026 m. gruodžio 31 d. administraciniam teismui pateikti skundai (prašymai, pareiškimai) nagrinėjami vadovaujantis iki 2026 m. gruodžio 31 d. galiojusio teisinio reguliavimo nustatyta tvarka.

4. Kai iki 2026 m. gruodžio 31 d. nustatyti apskundimo terminai nėra pasibaigę, įsigaliojus šiam įstatymui likusi termino dalis skaičiuojama taikant šio įstatymo 4 straipsniu pakeisto Administracinių bylų teisenos įstatymo 29 straipsnio nuostatas.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas